

SKAUTSKÝ

Český a slovenský exilový skauting

Oddíl Dr. Velena Fanderlika

Oddílový oběžník č.

1986

X ročník

8

KDO JEDE POMALU, JEDE ZDRAVĚ

Tak se nám jaro letos řídí asi tímto heslem. Že by ale koncem dubna už nebylo aspon trochu pěkně? Chystáme totiž opět schůzku s přenocováním v klubovně. Kdo bude moci, přijďte proto již v sobotu

26. dubna

Provoz v klubovně bude už od 16 hodin. Nezapomeňte si spacák a něco pod sebe /postele zatím ještě nemáme!/"

Večer bude táborový oheň, vezměte si nějaký svetr pod skautskou košili, bude určitě chladno.

Kdo bude moci až v neděli, dostavte se v 9.30 - pak se hned vyráží ven. Pochodujeme za každého počasí, proto

se podle toho vybavte /pláštěnka, vhodné boty/. Doporučujeme nějaký malý ruksak. O jídlo se tentokrát stará každý sám, jen v sobotu večer si upečeme hady a v neděli k snídani bude „Müsli“ /ešus a lžíci!/. Čaje bude dostatek, na výpravu si vezměte polní láhev! Na pití v klubovně si nosí každý sám svůj hrníček - nic se nepůjčuje! Všechno to bude stát 2 DM. A ještě něco: v sobotu večer si budete moci opéci vuřty na ohníčku, tak si nějaké přineste /a k tomu kus chleba, těch hadů se asi nenajíme!/. Nezapomeňte na všechny potřebné věci na schůzku - zápisník, tužku, KPZ, nůž!

Začátkem července se koná ve Švýcarsku Sokolský slet. Doporučujeme hojnou účast. Pokusíme se před táborem tam uskutečnit výpravu - kdo budete mít čas, počítejte s tím! Vrátili bychom se odtamtud rovnou na tábořiště a tak si vlastně o něco prodloužili tábor.

SOKOL · VI. SLET
ZÜRICH 3.-7. 7. 1986

Při břešnové schůzce

jsme se ještě příliš neohráli. Ještě že jsou v klubovně kamna!

Zlatým hřebem programu byl starý český film „Pyšná princezna“. Pan Šulc, který ho sám natočil na videokazetu, přivezl do klubovny veškeré potřebné zařízení a proměnil ji tak v malé kino.

Dopoledne, zatím co se starší potýkali s husity, vlčata a světlušky se zabývali ptačími bučkami. Nejprve jsme je museli trochu vyspravit a pak je Alan, který mezi nás opět po delší době zavítal, zavěsil na vhodná místa. Uvidíme, kdo se nám tam letos usídí /v jedné budce od lonska jsme objevili hnízdo divokých včel či vos - na přesné určení nám chybí odborník/.

Pak jsme si ještě všichni dohromady zahráli „hledací“ hru. Každá skupina si mohla vybrat písmeno a během 1 hodiny shromáždit co nejvíce předmětů, které na něj začínají. Závod byl velice vyrovnaný, těsně zvítězila trojice Kváka, Štěně, Krtek. Zajímavým způsobem uplatnil své botanické znalosti Anýsek. Dlouho uvažoval nad jednou rostlinou, o níž tvrdil, že určitě začíná na b. Pak ji odevzdal jako břes /!/. Byl to břechtan.

K obědu byly špagety po milánsku, o něž se zasloužily Kváka a Žanet.

Loučiv

jak se Pytlík znovu poškrabal na hlavě a založil školu kreslení

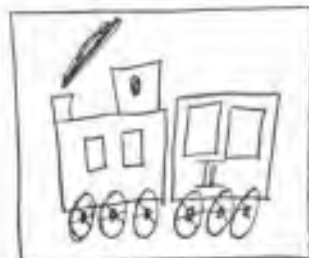
To víte, že se také všude ptali, kdo to maloval. „Pytlík?“ divili se, „podívejme šte!“ A kdekdo Pytlíka chválil a kdekdo se nyní kolem něho točil. „Poslouchejte, to je báječné, co umíte, víte, že byste mohl kreslit do novin nebo pro film nebo že byste mohl učit děti kreslit? Víte co? Zařídte si malířskou školu!“

Zároveň přišel také ten tlustý brook s koštětem. „Měl byste si ji zařídit, pane mistře, já bych vám tam uklízel, zametal, pomáhal, všechno bych vám dělal. Víte, já v přírodě zametám také, někdo už to neřádstvo musí odklízet. Já vám tam třeba budu dělat takového školníka! Můžete mi říkat Chrobáku ...“

Pytlík se znovu zaškrabal rozpačitě na hlavě a přešlapoval. „Nu, víte, kdyby mi někdo opravdu sehnal žáky a nějaké místo pro školu opatřil, tak, koneckonců, proč ne?“

Chrobák radostí vyskočil a už to šlo jako na drátku. Druhý den už měl Pytlík pod jedním hezkým hříbkem zařízenou školu. Na travičkách seděly mladé kobylky a ploštičky a několik mladých mandelínek, každá měla na kamínku lísteček z kopretiny a už jen kreslit.

„Tak, dětičky a žáčci,“ začal Pytlík jako nějaký profesor, „když chceme začít kreslit, musíme

se nejprve naučit kreslit hezké, rovné čáry. Tak je budeme první hodinu dělat všichni a začneme všichni najednou - pozor, teď!" a na povel všichni najednou začali. I Pytlík sám si vzal svůj lísteček a nakreslil na něj čáry tak tenké a rovné jako sluneční paprsky, a když je nakreslil, šel si prohlížet, co nakreslili žáci.

Ale jeжда, to vyvaloval oči, když viděl, co děti nakreslily. Jedno tam mělo lokomotivu s vláčkem, druhé bitevní loď, třetí sněhuláka a jedna mandelinka nakreslila Pytlíka a místo tykadél mu udělala rohy jako čertovi. To víte děti, když se nechají samy kreslit!

"Ach vy lagramenti jedni, já vám dám, takhle se kreslí? A to já vás naučím!" rozhořčil se Pytlík. Chrobák, školník, se hned nabízel, že děti vyplatí koštětem, ale Pytlík mu jen poručil, aby zametl pokreslené papíry a očistil nohu hříbku. Že se teď bude kreslit na noze hříbku jako na tabuli. Jeden broučíček za druhým přicházel a dělal čáry shora dolů. Ojejejeje, to byly čáry! Až z toho šel i Chrobákovi mráz po zádech.

"To nejde!" řekl Pytlík. "Vždyť jsou jako pokroucené provázky! To musíme ty provázky něčím zatížit a natáhnout!"

Přistoupil tedy k první čáře na noze hříbku a přikreslil na konec té první křivé čáry kamínek. "Snad se tím kamínkem narovná!" řekl. "A tato křivá čára, jejejeje. Na tu musíme dát, aby se natáhla, aspoň kladívko!" a přikreslil tam kladívko. "A tato čára, ach ouvej, jak ta je křivá!" a namaloval pod ni těžké závaží.

Pod jiné čáry přikreslil třeba jen hřebík nebo klíč, ale pod některou dokonce těžkou činku.

Děti se tomu smály, a když Pytlík potom řekl, že teď už je přestávka, zavýskaly a chtěly si hrát na honěnou, na babu, a vytahovaly z kapes nějaké papáníčko.

"Kděpak, holenkové, tak lehké to nebude!" zarazil je hned Pytlík, "každý bude nosit celou přestávku to, co jsem mu pod jeho čáru přikreslil!" A Chrobák dal jednomu do ruky hřebíček, jinému kamínek, jiný zase musel nosit kladívko a ten nejhorší kreslíř musel nosit po celou přestávku tu těžkou činku.

Jej, to se po přestávce snažili, aby udělali lepší čárky. Ale přece to bylo trochu křivé, přece jim Pytlík musel přikreslit na jejich čáry nějaká zatížení a v následující přestávce musili zase každý něco nosit. "Kdo to i v té třetí hodině pokazí, bude musit svoje závaží nést domů a bude s ním muset i spát!"

Ale marné i povídání, nikdo neudělal čáry tak dobře, aby nemusil nic nést. Pytlík přikreslil k čárkám dolů aspoň špendlíčky, některým hřebíčky a tomu, který to poprvé udělal nejrovněji, se tentokrát nějak pohnula ruka, takže musil domů nést aspoň kleště. To se po cestě nasmáli!

Přídavná jména /adjektiva/ jak známo vyjadřují vlastnosti osob, zvířat věcí nebo jevů. Tyto vlastnosti mohou být různě „silné“ a většina přídavných jmen to může vyjádřit tzv. stupnováním. Druhý stupeň označuje větší míru vlastnosti /hluboký - hlubší/, třetí stupeň míru největší /nejhlubší/. Třetí stupeň se se tvoří z druhého pomocí předpony nej. Potíže bývají s tvořením stupně druhého. Tvoří se z prvního příponami

-ejší, -ější, -ší nebo -í. Některá přídavná jména mohou mít ve druhém stupni dva různé tvary /hustší, hustější/. Přídavná jména, zakončená na -ký, tvoří druhý stupeň pomocí -í, přičemž se k mění v č /vlhký - vlhčí/. Často se ale celé -ký / a také -oký, -ný, -ní/ odsune a druhý stupeň se vytvoří koncovkou -ší /prudký - prudší, hluboký - hlubší/. Před -ší, -ejší a -ější se některé souhlásky mění /drahý - dražší, chytrý - chytřejší/. Některá přídavná jména tvoří druhý stupeň nepravidelně, od jiného slovního základu /zlý - horší, dobrý - lepší/. Je to všechno složité a nejlépe se to učí odposloucháním, neustálým používáním řeči /a čtením!/.
Najdete v dnešním „Pytlíkovi“ nějaká přídavná jména ve 2. nebo 3. stupni? A jsou tam některá, která netvoří stupně /jako např. horský/?
Napište 2. a 3. stupeň těchto přídavných jmen:

sladký, hustý, dlouhý, přátelský, úzký, tenký, velký, malý,
lehký, suchý, snadný, tichý, bleďý, modrý, klouzavý, mladý

Přídavná jména se mohou tvořit mimo jiné odvozením od jmen podstatných : zámek - zámecký, železo - železný atd. Někdy se odvozuje od jednoho podstatného jména více jmen přídavných, která mají rozdílné významové odstíny. Tak třeba od „srdce“ známe srdeční, srdečný, srdčitý, srdcovitý, sracový. Najděte od následujících podstatných jmen alespoň dvě odvozená přídavná jména:

hlava, krev, vejce, kámen, les, hra, boj, vlna

Která přídavná jména v dnešním povídání o Brouku Pytlíkovi jsou odvozena od podstatných jmen?

Sukulenty

Dnes si povíme něco o rodu Euphorbia. Český je to pryšec, německy Wolfsmilch. Celkem je známo asi 2000 pryšců, z toho skoro 500 sukulentních. Jméno dostal tento rod podle lékaře krále Juba II z Mauretanie /1. století před Kristem/, který objevil léčivé účinky jedné z těchto rostlin.

Všechny pryšce, sukulentní i nesukulentní, obsahují bílé mléko, které je většinou jedovaté. Podle mléka se také nejlépe rozeznají od kaktusů, jimž jsou některé pryšce k nerozeznání podobné. Je velice zajímavé, jak se na různých koncích světa - v Americe a v Africe - vyvinuly podobné tvary u zcela různých druhů rostlin, které ale žily v podobných podmínkách. V Americe jsou to kaktusy, v Africe pryšce. K těmto „kaktusovitým“ pryšcům patří i oba druhy, které nám přinesl Mikuláš - Euphorbia canariensis /má Samson/ a Euphorbia ingens /Roso, Hřebíkovi, Vlaštovka/. Ten první roste divoce na Kanárských ostrovech, kde tvoří celá křoviska, druhý je rozšířen po většině Afriky a setkáte se s ním v podobě až 10-ti metrových stromů /doma vám tak ale nevyroste/.

Jistě míváte doma i jeden „nesukulentní“ pryšec - Euphorbia pulcherima, vánoční hvězda. To červené nejsou květy, ale zbarvené listy /správně listeny, něm. Hochblätter/. To je typické pro všechny pryšce, i když ne v takové míře. I u nás rostou divoce pryšce /asi 20 druhů/, ovšem ne sukulentní. V květnu už budou venku a tak si je ukážeme.

A co k péči o naše rostlinky? Jako zem nejlépe obyčejnou květinovou, smíchanou s pískem. Zaléváme dle citu, raději méně než více. V zimě snášejí vyšší teplotu než ostatní sukulenty, raději ne méně než 10°.